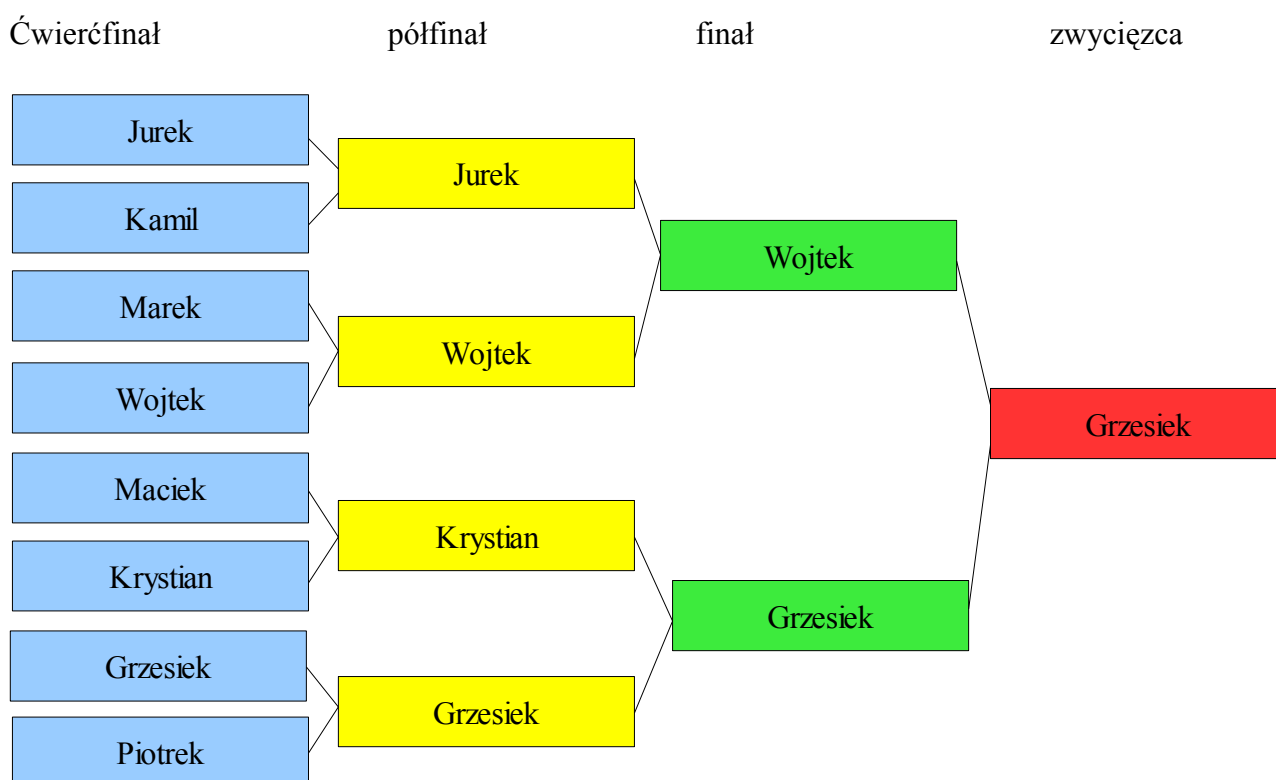

Systemy rozgrywek sportowych

drodzy uczniowie!

Aby przeprowadzić jakikolwiek zawody należy ustalić w jaki sposób wyłonimy zwycięzcę. Z pewnością słyszeliście o ligach, pucharach, play-of itp. Sposoby mogą być różne i pomieszane. Dobrze gdy każdy z was będzie wiedział na czym one polegają.

Najprostszym z nich jest **system pucharowy**. Droga losowania zawodników lub drużyny ustawia się w pary, zwycięzca awansuje do dalszych rozgrywek a przegrany odpada z gry. Nie jest to zbyt sprawiedliwy system ale przy dużej ilości zawodników (drużyn) bardzo łatwy do przeprowadzenia. Popatrzcie na poniższy rysunek.

Co zrobić gdy mamy nieparzystą liczbę drużyn lub zawodników? Trzeba wylosować jednemu zawodnikowi wolny los – czyli brak przeciwnika w parze. Ilość par powinna być wielokrotnością liczby 2 – 4,8,16,32. Wtedy łatwo dojdziemy do finału. Np. Jeżeli zawodników będzie np. 14 to w następnej rundzie zostałyby nam 7 zawodników i co wtedy? Nie da się ułożyć par. Aby tego uniknąć trzeba zrobić rundę eliminacyjną, tak żeby uzyskać liczbę 8 zawodników. Każdy kto grał w zawodach według takiego systemu i przegrał, bo w pierwszej rundzie trafił na silnego przeciwnika, ma poczucie, że nie jest to zbyt sympatyczny i sprawiedliwy system. Ten sposób rozgrywek funkcjonuje najczęściej w tenisie ziemnym i tak zwanych „pucharach” (np. UEFA, polski w piłce nożnej). W Lidze Mistrzów stosuje się system pucharowy dopiero od ćwierćfinału a wcześniej w grupach zawody rozgrywane są systemem „każdy z każdym” inaczej zwanym ligowym. O tym systemie znajdziecie informacje na następnej stronie.

System „każdy z każdym” - ligowy

W tym systemie każdy zawodnik (drużyna) będzie grał z każdym przeciwnikiem. Wymaga to dużo czasu i miejsca, szczególnie przy dużej ilości zawodników (drużyn). Stąd rozgrywki ligowe trwają nawet kilka miesięcy! Aby wiedzieć ile meczów należy rozegrać, należy pomnożyć ilość zawodników przez ilość zawodników minus jeden (z sobą się nie gra) i podzielić przez 2.

I tak: jeżeli mamy np. 7 drużyn: Ilość meczów = $7 \times (7-1) / 2 = 7 \times 6 / 2 = 42 / 2 = 21$

21 meczów! Przypuśćmy, że jeden trwa 1 godziną i mamy tylko jedno boisko! 21 godzin grania bez przerwy – to musi potrwać wiele dni, przecież każdy ma rozegrać 6 meczów po 1 godzinie! Kto wytrzyma fizycznie taki wysiłek?. Takie zawody muszą trwać długo ale są najbardziej sprawiedliwe w ustaleniu kolejności zawodników. Trzeba tylko ustalić ile punktów przyznajemy: za zwycięstwo np. **2pkt**, remis np. **1pkt** i przegraną: np. **0 pkt**. **Jeżeli zawody odbywają się w trybie mecz i rewanż, meczów będzie 2 razy więcej.**

klub	1	2	3	4	5	punkty	miejsce
1. UKS		3:0	1:0	0:0	1:2	2+2+1+0=5	drugie
2. SKS	0:3		0:1	0:0	2:3	0+0+1+0=1	piąte
3. SP-10	0:1	1:0		1:3	1:5	0+2+0+0=2	czwarte
4. SP-1	0:0	0:0	3:1		0:1	1+1+2+0=4	trzecie
5. MKS	2:1	3:2	5:1	1:0		2+2+2+2=8	pierwsze

Co zrobić gdy zawodnicy uzyskają tyle samo punktów? Trzeba to ustalić przed zawodami: można porównać wynik bezpośredniego starcia tych zawodników: kto wygrał jest wyżej w punktacji, można porównać ilość strzelonych bramek lub różnicę strzelonych i straconych. Bardzo rzadko zdarza się, że mimo wszystko wypadnie remis – wtedy ustala się zwycięzcę w losowaniu.

Bardzo często w zawodach, gdzie jest dużo drużyn lub zawodników, miesza się te dwa systemy: najczęściej w pierwszej fazie zawodów ustala się grupy, np. po 4 zespoły i tam gra się „każdy z każdym”. Zespoły które uzyskają najwięcej punktów przechodzą dalej i grają systemem pucharowym, a przegrany odpada.

Zadanie.

Spróbuj w każdym z tych systemów zorganizować jakieś proste zawody. Mogą być rodzinne, pomiędzy kolegami lub koleżankami, w dowolnej dyscyplinie sportowej lub wymyślonej zabawie. Przygotuj tabelę, ustal zasady i doprowadź rozgrywki do końca. Zapytaj, co sądzą uczestnicy o zawodach.

